

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Stockholmsgave Centrum 2024

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Ifølge dagtilbudsloven §37 skal dagtilbud fremme udvikling, læring og dannelse gennem pædagogiske og trygge læringsmiljøer.

I den styrkede læreplan bliver det formuleret, at læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring.

Vores har været på fokus på Natur og science:

- Natur og naturdannelse bl.a. gennem arbejdet med NAVADA [Forskningsprojektet NAVADA - Navada](#)
  - Børnefællesskaber og børns mulighed for at mestre i egen hverdag.
-

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vi bruger smtte-modellen på vores årlige temaer, vores aldersopdelte grupper, legegrupper m.m.

Vi er særligt optaget af den daglige evaluering, som sker, når pædagoger mødes i praksis og sammen reflekterer over det aktuelle læringsrum, som de stiller til rådighed.

Vi drøfter valgte temaer på stue- og personalemøder mere grundigt og samler op på fælles sprog og erfaringer.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Flere pædagoger har bidraget til det endelige materiale. Vi arbejder os igennem læreplanen på personalemøder, hvor vi teori-spejler og debatterer de enkelte afsnit. Vi er startet med evalueringen. Temaet er, hvor ser vi det ske, og gør vi det, vi tror, vi gør.

Vi er optaget af at finde en systematik, som er hurtig og giver god læring for den enkelte pædagog i etableringen af læringsrummet.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

I foråret 2024 evaluerede vi bl.a. arbejdet i den aldersopdelte gruppe, Dragerne. De 4-årige.

Vores mål med gruppedagene har været at give børnene nogle gode oplevelser, hvor var deres nysgerrighed, som var drivkraften i det læringsudbytte, de har haft mulighed for at samle op.

Vi var optaget af børnenes oplevelse af fællesskabet og på i den vilde natur med fokus på udforskning, natur-erfaringer, medindflydelse og kropslighed.

Vi var nysgerrige på udviklingen i fællesskabet, den undersøgende nysgerrighed, mod til at prøve nye ting i sammenhæng med børn fra andre stuer. I bund og grund var vi optaget af, at børnene var engagerede og videreudviklede på turene fra gang til gang.

Vi er inspireret af NAVADA og "Vild pædagogik"-teorien. Altså gå på opdagelse og se hvad børnene blev optaget af.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Vi indsamlede børnenes udsagn. Vi var især fokuseret på en cyklus i deres nysgerrighed. Byggede de ovenpå erfaringer fra sidst? Efterspurgte de at genbesøge bestemte steder, hvor de kunne gå mere på opdagelse og bygge nye erfaringer oven på gamle.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Vi drøfter ofte en bekymring for at rammen for evalueringen med mål og tegn på læring sætter en retning for læringsmiljøet, som bevæger henimod voksenstyret institutionslogik, frem for at det bliver børnenes undersøgende virksomhed, som driver deres læring.

Dette har vi taget til os i selv-evalueringen og derfor arbejdet med at etablere læringsmiljøer, der giver mulighed for og inviterer til at engagere sig nysgerrigt i lege og aktiviteter, hvor børn kan samle læring op.

Vi erfarede at gentagelser (ture ud i naturen) giver rum for at bygge nye erfaringer oven på allerede afprøvede handlinger, som udspringer fra barnet/børnegruppens engagement, fantasi og vovemod.

Vores tilbagevendende ture hver uge gav masser af ideer til, hvad man kan i skoven: "og næste gang skal jeg", "denne gang turde jeg godt..."

Vi lærte, at vores positionering i læringsrummet, som her var naturen omkring os, betyder meget for børnenes egen nysgerrighed og mod til at afsøge ukendte områder og selv finde svar på spørgsmål.

Vi har igennem følgende tegn set, hvordan vores forløb har været givende og bruger disse til evaluering af overstående:

Børnene vender tilbage til fortællinger og viden, som de har samlet op på turen.

Vi ser, at de leger deres indtryk om til udtryk, når vi er på legepladsen.

Forældrene fortæller om, hvordan børnene deler deres erfaringer og glæde.

Børnene får løbende mere mod til at røre og udforske, fx røre ved biller og klatre i træer.

De hjælper og støtter hinanden i at turde og afprøve på turen.

Er blevet naturbevidste og nænsomme i og med naturen.

Er blevet innovative i deres måde at bruge og se naturen. Kan se flere løsninger og anvendelsesområder og redskaber, end da vi startede.

Selv-evalueringen: Vi er blevet mere modige i at sætte vores intentioner og undervisningsvillighed i baggrunden. Vi rummer det uforudsigelige.

Vi har altid pakket til alt og fra gang til gang får flere ting med, da vi vil være parate til at følge deres spor. Det kan være små syltetøjsglas, mikroskoper, bestemmelsesduge.

Vi er blevet bedre til at gribe historierne og arbejde videre med dem Fx: "I Afrika har jeg hørt at de bygger huse af kokasser". "AD" siger et andet barn. Og en tredje siger "Iort behøver ikke at være ulækkert. Kan du huske da Mark trådte i en hestepære. Det var jo ikke ulækkert." Børnene bliver enige om, at man måske kan bygge huse af mudder og pinde. Den dag havde det ikke regnet, så vi kunne ikke afprøve det. Her vender vi tilbage til emnet og afprøver det en regnvejrsdag i børnehaven.

Vi er stadig bevidste om hvilke gavnlige effekter, der ligger i børnenes leg og deres nysgerrighed. Vi ved også, at ikke alle børn har udviklet kompetencer til altid selv at gå foran. Derfor er vi bevidste i vores positioneringer, og hvornår vi lader voksenstyring tage over.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

I efteråret 2024 er samme gruppe samlet i Ulvegruppen med de samme pædagoger. Det er nu de kommende skolestartere.

Børnene glæder sig til at skulle i Ulvegruppen og i lige så høj grad til en fortsættelse af turene. Det overraskede pædagogerne, og de besluttede at fortsætte naturdannelsesrejsen.

Vi har udarbejdet en nye smtte, som bygger ovenpå den sidste. Den bliver løbende udviklet på, og vi diskuterer pt metoden for evalueringen. En ide er logbøger, som vi skriver sammen med børnene.

Perspektiver fra NAVADA med hypotese-dannelse og barnets oplevelse af selv at kunne undersøge og finde svar, vil vi gerne have mere i spil.

SAMMENHÆNG

INKLUSION
Børnefællesskaber på Nøvs
- søger hinanden på legepladsen.
- anerkender hinandens ideer og lege

EVALUERING

TEGN
- at børnene glæder sig til gruppedag
- at børnene vender tilbage
- at børnene taler om gruppedage

MÅL
- børnefællesskab på tværs af stuerne
- forsøge i at dele egne ideer
- oplever medindflydelse
- Bevægelsesøjede og -mod
- gryende forståelse for naturens lov-
mæssigheder og bæredygtighed
- se at børnene bruger naturen anderledes

TILTAG
- tur ud af huset hver gang
- "børnenes spor" = hvad kunne
i tænke jer?

Børnenes ideer

- Heksestav	- diassautermund
- Heksekort	- drageringer
- firben	- finde mad i skoven
- Skolapender	som vi kan tilberede
- former med pinde	
- fisk	
- krea	
- huller/belte ud af pinde	
- bruger mudder til det	
- fødspar	
- fossiler	
- ulve-masker	
- Heksemund	

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Vi drøfter løbende vores pædagogiske praksis med vores forældreråd og har netop gennemgået den nye læreplan med dem.

Vi taler med dem om vores projekter og forløb og får deres perspektiv på børnenes oplevelser og tilbagemeldinger.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Vi vil fremadrettet have mere fokus på de inkluderende børnefællesskaber, og hvordan vi får inddraget forældrene i det.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

I forhold til vores evaluerende praksis er vi opmærksomme på børneperspektivet, og hvordan vi i det daglige bliver bedre til at evaluere på ”musikken i rummet”, både det vi selv skaber og det vores kollegaer skaber og børnene. Dette giver os viden til at justere vores læringsrum.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Podcastserien Børnehøjde er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

© 2020
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC